

Souhrnná teritoriální informace:

Lichtenštejnsko

Zastupitelský úřad 2. 6. 2023 10:40

Lichtenštejnské knížectví (Fürstentum Liechtenstein) neboli Lichtenštejnsko je s rozlohou 160 km² a počtem obyvatel 39 680 čtvrtým nejmenším státem Evropy a šestým nejmenším státem světa. Země ležící na řece Rýn se rozprostírá na svazích alpského pohoří Rätikon mezi švýcarským kantonem St. Gallen a rakouskou spolkovou zemí Vorarlberg.

Od roku 1924 tvoří Lichtenštejnsko se Švýcarskem celní a měnovou unii – jeho zákonnou měnou je stejně jako ve Švýcarsku švýcarský frank.

Od roku 1995 má Lichtenštejnsko přístup na vnitřní trh EU/EHP, kromě toho je také členem ESVO.

Úředním jazykem je němčina, v hovorovém jazyce používají Lichtenštejnci dva alemanské dialekty.

Lichtenštejnsko je konstituční dědičnou monarchií postavenou na parlamentních základech utvořenou 11 obcemi. V jeho čele stojí kníže. Nejen on, ale i parlament a další vládní instituce sídlí v hlavním městě Vaduzu. Největším městem co do počtu obyvatel je Schaan.

Lichtenštejnsko je zemí s nejvyšším HDP na 1 obyvatele na světě. Pravidelně se umísťuje na předních příčkách zemí s největší kupní silou obyvatel a blahobytem. Od r. 1950 hospodaří nepřetržitě s přebytkovým státním rozpočtem, s výjimkou krizového roku 2008.

Lichtenštejnsko je velmi zajímavou destinací pro ambiciózní FinTech projekty. Stalo první zemí světa, která začala oficiálně využívat kryptoměny. Oblast blockchainu a kryptoměn má velký potenciál mj. pro spolupráci s českými subjekty.

Pro obchodování s partnerem z Lichtenštejnska je třeba se připravit na věcné až odměřené jednání, v krajním případě se lichtenštejnský partner nebojí jít i do konfliktu. Proto se doporučuje být na taková jednání dobře připraven, a to např. i schopností improvizace a kreativity.

Tato souhrnná teritoriální informace je zpracovávána pro zemi, která je tzv. přiakreditovaná. Informace je poskytována ve zkráceném rozsahu.

Základní údaje	
Hlavní město	Vaduz
Počet obyvatel	39,68 tis.
Jazyk	němčina
Náboženství	křesťanství
Státní zřízení	konstituční dědičná monarchie
Hlava státu	kníže Hans-Adam II.
Hlava vlády	Dr. Daniel Risch
Název měny	švýcarský frank (CHF)
Cestování	
Časový posun	0 hodin
Kontakty ZÚ	
Velvyslanec	Mgr. Jiří Ellinger, Ph.D.
Ekonomický úsek	Zdeněk Eliáš, MBA, Marcela Dvořáková
Konzulární úsek	JUDr. Ing. Vladimír Krňávek
CzechTrade	ne
Czechinvest	ne
Ekonomika	2022 (zdroj: Lichtenštejnský statistický úřad)
Nominální HDP (mld. CHF)	6,6 mld. CHF (nejakt. údaj za r. 2021)
Hospodářský růst (%)	+ 9,2 % (nejakt. údaj za r. 2021)
Inflace (%)	+ 2,8 % (r. 2022)
Nezaměstnanost (%)	1,3 % (r. 2022)

Kapitoly a podkapitoly:

1 Základní informace o teritoriu

- 1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi
- 1.2 Zahraniční politika země
- 1.3 Obyvatelstvo

2 Ekonomika

- 2.1 Základní údaje
- 2.2 Veřejné finance a státní rozpočet
- 2.3 Bankovní systém
- 2.4 Daňový systém

3 Obchod a investice

- 3.1 Obchodní vztahy
- 3.2 Přímé zahraniční investice
- 3.3 FTA a smlouvy
- 3.4 Rozvojová spolupráce
- 3.5 Perspektivní obory (MOP)

4 Kultura obchodního jednání

- 4.1 Úvod
- 4.2 Oslovení
- 4.3 Obchodní schůzka
- 4.4 Komunikace
- 4.5 Doporučení
- 4.6 Státní svátky

5 Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

- 5.1 Vstup na trh
- 5.2 Formy a podmínky působení na trhu
- 5.3 Marketing a komunikace
- 5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví
- 5.5 Trh veřejných zakázek
- 5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů
- 5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria
- 5.8 Zaměstnávání občanů z ČR
- 5.9 Veletrhy a akce

6 Kontakty

- 6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu
- 6.2 Praktická telefonní čísla (záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.)
- 6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty

1 Základní informace o teritoriu

Podkapitoly:

[1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi](#)

[1.2 Zahraniční politika země](#)

[1.3 Obyvatelstvo](#)

1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi

Oficiální název státu:

Lichtenštejnské knížectví, zkráceně Lichtenštejnsko – německy: Fürstentum Liechtenstein

Systém vládnutí:

Lichtenštejnsko je dle ústavy konstituční dědičnou monarchií - po mužské linii - postavenou na demokratických a parlamentních základech. Ústava z r. 1921 je založena na konsensu mezi knížetem a obyvatelstvem, jde o tzv. duální systém, v němž se panovník dělí o státní moc s lidem. Kniže potvrzuje parlamentem schválené zákony, rozhoduje o zásadních otázkách zahraniční politiky a zastupuje stát navenek. Jeho právem je také jmenování předsedy vlády a ministrů. Obyvatelé nicméně mají možnost přímo ovlivňovat zákonodárství hlasováním v referendech.

Lichtenštejnský parlament se skládá z 25 poslanců, z nichž 15 je z tzv. Horní země (Oberland) a 10 z tzv. Dolní země (Unterland). Volební období parlamentu je 4leté. Vláda má 5 členů: předsedu, jeho zástupce a 3 ministry. Správa země přísluší vládě, která je odpovědná parlamentu a knížeti.

Složení vlády od 25. 3. 2021:

- Daniel Risch (VU) – předseda vlády a ministr financí
- Sabine Monauni (FBP) – místopředsedkyně vlády a ministryně vnitra, životního prostředí a hospodářství
- Dominique Hasler (VU) - ministryně zahraničních věcí, školství a sportu
- Graziella Marok-Wachter (VU) – ministryně pro infrastrukturu a spravedlnost
- Manuel Frick (FBP) – ministr sociálních věcí a kultury

Politická atmosféra v zemi:

Situace v zemi je dlouhodobě politicky stabilní a kontinuální. Vláda, tvořená tzv. Velkou koalicí, se těší vysoké důvěře obyvatel, což bylo potvrzeno i v posledních parlamentních volbách v květnu 2021. Obě největší politické strany - křesťanskosociální strana Vaterländische Union (Vlastenecká unie) a liberálně-konzervativní strana Fortschrittliche Bürgerpartei (Pokroková občanská strana) se staly jasnými vítězi voleb se stejným podílem hlasů 35,9 %. Vlastenecká unie nakonec zvítězila těsně o 42 hlasů. Obě strany získaly shodný počet 10 křesel v jednokomorovém 25členném Zemském sněmu (parlamentu). Ze zbývajících 5 parlamentních křesel obsadila ekologicky a sociálnědemokraticky orientovaná strana Freie Liste 3 mandáty a 2 křesla si připsala strana Demokraten za Lichtenštejnsko - Demokraten pro Liechtenstein. Celkem 7 míst v 25členném parlamentu obsadily ženy, což je dvojnásobek oproti minulému volebnímu období.

Programové prohlášení vlády na období 2021-2025 se soustředí zejména na udržitelnost: sociální, ekonomickou, finanční a environmentální. Velkým tématem je reforma zdravotního a důchodového systému. Lichtenštejnská populace stárne a současné financování důchodů není do budoucna udržitelné. Nutná je rovněž reforma vzdělávacího systému, aby si země v nadcházejících letech udržela vysoce kvalifikovanou pracovní sílu.

1.2 Zahraniční politika země

Zahraniční politika vychází z principů suverenity, nezávislosti a neutrality země. Důležitým prvkem lichtenštejské zahraniční politiky je dle vlády flexibilita. Na jejím přímém utváření a naplňování se podle ústavy podílí vláda i vládnoucí kníže, který má v zahraničně-politických otázkách ve vztahu k vládě právo veta. Vzhledem k tomu, že Lichtenštejnsko je státem bez vlastní armády, mají pro ně zásadní význam státní smlouvy v bilaterálních vztazích se sousedy: nejdůležitější relací je Švýcarsko a Rakousko, dále Německo, Itálie, USA a Velká Británie. Pro malé knížectví je nepostradatelná i multilaterální diplomacie a ukotvení v mezinárodních institucích.

V členství v OBSE od r. 1975 a v Radě Evropy od r. 1978 spatřuje Lichtenštejnsko jako záruky pro své aktivity v multilaterální oblasti. Země je od r. 1990 také členem OSN a o 5 let později vstoupila do WTO. Pro knížectví jsou zcela zásadní vztahy s EU, a to nejen z politického, ale i z ekonomického pohledu.

Vztahy Lichtenštejska s EU

I když se Lichtenštejnsko stalo členem Evropského sdružení volného obchodu (ESVO) až v r. 1990, jeho členství lze de facto prostřednictvím celní unie se Švýcarskem počítat již od založení ESVO, tj. od r. 1960. Lichtenštejnsko si uvědomovalo, že plnoprávné členství v EU by přineslo jisté problémy především jeho bankovnímu sektoru, proto uvítalo iniciativy v rámci ESVO ke sjednání smlouvy s EU – vytvoření tzv. Evropského hospodářského prostoru (EHP). Jeho členem je od r. 1995.

Další nutnost „korekce“ v zahraniční politice země ve smyslu přibližování se EU se projevila po vstupu Švýcarska do schengenského prostoru v r. 2008. Od r. 2011 je členem Schengenu i Lichtenštejnsko, a to za podobných podmínek jako Švýcarsko; osobní kontroly sice na hranicích odpadly, celní kontroly však mohou být nadále uplatňovány, neboť země není v celní unii. Lichtenštejnsko se mj. plně účastní i dublinského systému určování kompetence při udělování žádostí o azyl.

Členství v EHP je Lichtenštejnci dle průzkumů hodnoceno pozitivně. Vytváří dobrou výchozí pozici pro další rozvoj vztahů s EU i evropskými zeměmi. Prostřednictvím finančních mechanismů EHP poskytuje Lichtenštejnsko spolu s Norskem a Islandem finanční příspěvek, určený „novým“ členským zemím EU. V letech 2014-2021 se jednalo o sumu 2,8 mld. eur, přičemž příspěvek Lichtenštejska z toho tvořil 16,5 mil. Eur. Od počátku ruské agrese vůči Ukrajině v roce 2022 podporuje LI Ukrajinu jak politicky, tak finančně a přejímá též sankční režimy EU vůči Rusku.

Vztahy Lichtenštejska s ČR

Sedmisetletá historie vzájemných vztahů byla po 2. světové válce zatížena majetkovými spory. Diplomatičké styky tak byly navázány až v r. 2009. ČR a Lichtenštejnsko se dnes v bilaterálních vztazích soustředí na rozvoj kultury, vzdělávání, spolupráce v ekonomické oblasti a v zahraniční politice: v evropských sdruženích a na multilaterálních fórech. Pravidelně se konají konzultace zástupců obou ministerstev zahraničí (poslední v únoru 2023) a rovněž běží řada společných projektů, např. Česko-Lichtenštejská komise historiků. Obě země mají diplomatické zastoupení na nejvyšší úrovni: lichtenštejské velvyslanectví pro ČR sídlí ve Vídni, české velvyslanectví pro Lichtenštejnsko v Bernu (v Lichtenštejnsku se nenachází žádná ambasáda cizí země a většina velvyslanců je priakreditována z Bernu). Česko-lichtenštejské vztahy jsou nadále komplikovány majetkovými spory knížecí rodiny, které se řeší u českých soudů a které zatím nebyly uzavřeny. V této souvislosti Lichtenštejnsko podalo v srpnu 2020 i stížnost na ČR u Evropského soudu pro lidská práva (ESLP). ESLP se ohledně dalšího postupu zatím nevyjádřil.

1.3 Obyvatelstvo

Se 39 680 obyvatel a 160 km² patří Lichtenštejnsko k nejmenším státům v Evropě, ale i na světě. Země je rozdělena na 11 okrsků/obcí. Nejlidnatějším lichtenštejnským městem je Schaan se 6 000 obyvateli. V hlavním městě Vaduzu žije zhruba 5 700 lidí. Více než třetinu, tj. 34,5 %, celkové populace tvoří cizinci, nejčastěji Švýcaři, Rakušané, Němci a Italové. V Lichtenštejnsku trvale žijí přibližně i dvě desítky Čechů.

Demografické složení (k 31. 12. 2022)

- Počet obyvatel: 39 680, muži 19 573, ženy 19 871
- Cizinci: 13 634 (34%)
- Občané ve věkové hranici 15-64 roků: 25 982
- Občané nad věkovou hranici 65 let: 7 087
- Průměrný věk: ženy – 42,31 let, muži – 41,51 let
- Hustota obyvatelstva: 241 osob na km²

Náboženské složení

- římskokatolická církev – 79,9 %
- evangelická reformovaná církev – 8,5 %
- islám – 5,4 %

Úřední jazyk

- němčina

2 Ekonomie

Podkapitoly:

[2.1 Základní údaje](#)

[2.2 Veřejné finance a státní rozpočet](#)

[2.3 Bankovní systém](#)

[2.4 Daňový systém](#)

2.1 Základní údaje

V r. 2021 (nejaktuálnější údaj Lichtenštejského statistického úřadu) vzrostl nominální HDP v běžných cenách o 9,2 %. Tento významný nárůst následuje po poklesu v roce 2020, který byl způsoben nástupem pandemie Covid-19. Díky tomuto oživení se HDP v roce 2021 vrátil na úroveň roku 2018, ačkoli některá odvětví ekonomiky díky pandemii i nadále trpěla. V roce 2022 dosáhla průměrná míra nezaměstnanosti 1,3 %, což je nejnižší hodnota od úpravy způsobu výpočtu v roce 2006. Ve srovnání s r. 2021 se průměrná míra nezaměstnanosti snížila o 0,3 procentního bodu. Míra nezaměstnanosti v Lichtenštejsku zůstává dlouhodobě velmi nízká. V r. 2022 činila průměrná roční inflace + 2,8 %. Tento nárůst (v porovnání s jinými zeměmi velmi malý) byl způsoben zejména vyššími cenami ropných produktů, plynu a automobilů a také vyššími nájmami bytů.

Lichtenštejsko je jednou z mála zemí na světě bez veřejného dluhu. Země má naopak vysoké rezervy, které jsou výsledkem rozpočtové kázně státu.

V Lichtenštejsku působí více než 5 100 společností, které nabízejí více pracovních míst, než má země obyvatel. Páteř lichtenštejské ekonomiky tvoří vedle značného počtu velkých společností především celá řada malých a středních podniků, z nichž většina zaměstnává do 10 osob. Průmysl a odvětví výroby zboží se podílí na HDP země 40 %, služby 28 %, finanční služby a bankovní sektor 24 % a zemědělství 8 %. Nejvýznamnějšími odvětvími lichtenštejského průmyslu silně orientovaného na vývoz jsou strojírenská výroba a přesné strojírenství, stavba zařízení, výroba přesných měřicích přístrojů, chemický a farmaceutický průmysl a dentální, textilní a potravinářský průmysl. Knížectví je rovněž vyspělým a inovativním finančním centrem; finanční služby vytvářejí asi 1/4 roční přidané hodnoty země.

V žebříčku konkurenceschopnosti, který sestavuje Světové ekonomické fórum (WEF), se Lichtenštejsko nevyskytuje a dle OECD není exportně rizikovou zemí.

Tabulka z MOP + navíc platební bilance, zadluženost/HDP.

Ukazatel	2020	2021	2022	2023	2024
Růst HDP (%)	N/A	+ 9,2	N/A	N/A	
HDP/obyv. (USD/PPP)	N/A	N/A	N/A	N/A	
Inflace (%)	N/A	N/A	+ 2,8	N/A	
Nezaměstnanost (%)	1,9	1,6	1,3	N/A	
Export zboží (mil. CHF)	N/A	3 515	N/A	N/A	
Import zboží (mil. CHF)	N/A	1 859	N/A	N/A	
Saldo obchodní bilance (mil. CHF)	N/A	1 656	N/A	N/A	
Průmyslová produkce (% změna)	N/A	N/A	N/A	N/A	
Populace (tis.)	39 062	39 315	39 680	N/A	
Konkurenceschopnost	N/A	N/A	N/A	N/A	
Exportní riziko OECD	0	0	0	N/A	

Zdroj: EIU, OECD, IMD, Lichtenštejský statistický úřad

2.2 Veřejné finance a státní rozpočet

Veřejné finance Lichtenštejska jsou tvořeny státním rozpočtem a rozpočty jedenácti obcí. Příjmy jsou generovány jednak nejrůznějšími daněmi, jednak příjmy z kapitálového majetku a poplatků.

V r. 2020 (nejaktuálnější údaj) činil přebytek veřejných financí (pozitivní finanční saldo) 7,8 % HDP, resp. 445,5 mil. CHF, což představuje nejvyšší přebytek od počátku provádění záznamů ve finančních statistikách v r. 2011. **Konsolidované státní výdaje** vzrostly oproti r. 2019 o 8,9 %, resp. o 122,9 mil. CHF, a **konsolidované státní příjmy** se zvýšily o 19,9 %, resp. o 324,0 mil. CHF. V roce 2020 lichtenštejský stát zmírnil hospodářské důsledky tzv. koronavirové krize prostřednictvím různých programů pomoci, což vedlo k výraznému nárůstu státních výdajů. Na druhou stranu bylo možné u státních příjmů dosáhnout mimořádně vysokých daňových příjmů.

Nekonsolidované státní výdaje se v r. 2020 zvýšily o 19,8 % neboli o 311,2 mil. CHF na celkových 1 883,6 mil. CHF. **Nekonsolidované státní příjmy** dosáhly v r. 2020 celkové výše 2 329,1 mil. CHF a oproti r. 2019 se zvýšily o 512,3 mil. CHF (+28,2 %). Mimořádný růst zaznamenaly daňové příjmy (+ 31,1 %, tj. + 301,9 mil. CHF).

Údaje o běžném účtu nejsou k dispozici. Zadlužení země je nulové. Důvodem je především úspěšné hospodářství, jakož i vědomé a disciplinované zacházení s dostupnými zdroji. Rozpočtová kázeň země navíc přináší vysoké rozpočtové rezervy.

(Zdroj: Lichtenštejský statistický úřad)

Veřejné finance	2022
Saldo státního rozpočtu (% HDP)	přebytek 7,8 % (údaj za r. 2020)
Veřejný dluh (% HDP)	0
Bilance běžného účtu (mln. USD)	N/A
Daně	2023

2.3 Bankovní systém

Lichtenštejsko /Li/ disponuje stabilním a světu otevřeným bankovníctvím. Díky své vysoké inovační schopnosti velkým dílem přispívá k nezbytné transformaci světové ekonomiky směrem k větší udržitelnosti. Lichtenštejské banky patří mezi nejlépe kapitálově vybavené instituce na světě a zaměřují se na privátní bankovníctví a správu majetku. Díky členství Li v Evropském hospodářském prostoru mohou jeho banky plně využívat výhod volného pohybu služeb v rámci jednotného evropského vnitřního trhu. Některé banky jsou prostřednictvím dceřiných společností, poboček nebo zastoupení aktivní i mimo Evropu.

K prosinci 2022 spravovalo 12 bankovních institucí působících v Li (včetně zahraničních společností skupiny) klientská aktiva ve výši 411,4 mld. CHF, z čehož 187,2 mld CHF, tj. 45,5 %, připadalo na lichtenštejské banky. Čistý příliv nových peněz lichtenštejských bank včetně zahraničních společností skupiny (včetně uskutečněných akvizic) činil v r. 2022 cca 37,5 mld. CHF (z toho 13,0 mld. CHF v Li).

Bilanční suma lichtenštejských bank včetně zahraničních společností skupiny na konci r. 2022 činila 106,8 mld. CHF (z toho 84,9 mld CHF v Lichtenštejsku).

Největší bankou Li je **LGT Bank**, kterou již více než 80 let vlastní knížecí rodina. Disponuje velmi vysokou úrovní finanční stability a svým zákazníkům nabízí přístup ke globální síti a široké škále služeb. Nejstarší finanční institucí Lichtenštejska je **Liechtensteinische Landesbank AG (LLB)**, jejíž většinu akcií vlastní stát. Skupina LLB nabízí svým klientům služby správy majetku, správy aktiv a služby z oblasti fondů. Další významnou bankou Li je **BENDURA BANK AG**. Nabízí finanční služby šité na míru především movitým zákazníkům. Poskytuje investiční poradenství a správu aktiv. Svým klíčovým zákazníkům nabízí i transakční bankovníctví. **Kaiser Partner Privat Bank** se zaměřuje na vybrané trhy, s ohledem na dlouhodobé investice oslovuje zejména rodiny a majetné jednotlivce.

2.4 Daňový systém

Daňový systém Lichtenštejska je jednoduchý, mezinárodně kompatibilní a v souladu s evropským právem. Uplatňuje se progresivní sazba daně.

Daňový zákon je přizpůsoben ekonomickému a právnímu rámci v tuzemsku i v zahraničí. To zajišťuje, že Lichtenštejsko má v současné době a bude mít i v budoucnu atraktivní a konkurenceschopný daňový systém. Podstatnou základní myšlenkou daňového zákona je neutralita rozhodování (tj. žádné daňové zkeslení v oblasti investic, financování, právní a organizační formy a rozhodování o rozdělení zisku).

V případě fyzických osob s pobytem v Lichtenštejsku podléhá zdanění majetek a příjmy ze samostatné výdělečné činnosti nebo ze zaměstnání. Na jedné straně se vybírá zemská daň a na druhé straně příslušná obecní daň dle místa pobytu. Sazba zemské daně je progresivní, osmiúrovňová, přičemž nejvyšší úrovní sazby je 8 %, kdy zdanitelný příjem přesahuje 200 000,- CHF ročně, nejnižší sazba činí 1 % (zdanitelný příjem od 15 001 do 20 000 CHF ročně). Obecní daň se vybírá přírůžkou ke stanovené zemské dani. Tato přírůžka se pohybuje mezi 150 % až 250 % zemské daně a každá obec si ji určuje dle svého uvážení. Celkové maximální daňové zatížení fyzické osoby činí 22,4 %. U nerezidentů se zdaňují lichtenštejské příjmy ze zaměstnání, zisky z podnikání a zisky připadající na nemovitý majetek, který se nachází v Lichtenštejsku.

Právnícké osoby podléhají v Lichtenštejsku dani ze zisku, která se vybírá ve formě tzv. rovné sazby daně (Flat-Tax-Rate) ve výši 12,5 %, přičemž minimální daň z příjmu činí 1 800 CHF (s výjimkou malých podniků).

V Lichtenštejsku existují tři daňové sazby: běžná sazba činí 7,7 %, na určité druhy zboží (potravin, knihy, časopisy nebo léky) a služby se vztahuje redukováná sazba ve výši 2,5 %, v hotelnictví a za ubytovací služby se platí speciální sazba daně ve výši 3,7 %.

V roce 2023 se žádné podstatné změny v daňovém systému Lichtenštejska neočekávají.

3 Obchod a investice

Podkapitoly:

[3.1 Obchodní vztahy](#)

[3.2 Přímé zahraniční investice](#)

[3.3 FTA a smlouvy](#)

[3.4 Rozvojová spolupráce](#)

[3.5 Perspektivní obory \(MOP\)](#)

3.1 Obchodní vztahy

Obchodní vztahy s EU

Lichtenštejsko /Li/ není členskou zemí EU, je však, na rozdíl od Švýcarska, od r. 1995 členem EHP. Poskytuje tak li společnostem nediskriminační přístup na jednotný evropský trh s více než 450 miliony spotřebitelů a umožňuje mu snížit jeho závislost na Švýcarsku.

Většina li vývozu směřuje do zemí EU. V roce 2021 činil tento podíl 63,6 %. V témže roce byly nejvýznamnějšími obchodními partnery Li z členských zemí EU Německo (35,3 %), Rakousko (9,4 %) a Francie (7,0 %). I většina li dovozu pochází ze zemí EU (76,2 %). V r. 2021 bylo nejvíce zboží dovezeno z Německa (36,5 %) a Rakouska (19,2 %). Kladné saldo zahraničního obchodu bylo způsobeno zejména přebytky v obchodě s Německem.

	2018	2019	2020	2021	2022
Export z EU (mil. CHF)	N/A	N/A	N/A	1 409,0	N/A
Import do EU (mil. CHF)	N/A	N/A	N/A	2 214,0	N/A
Saldo s EU (mil. CHF)	N/A	N/A	N/A	805,0	N/A

Zdroj: Lichtenštejský statistický úřad

Obchodní vztahy s ČR

Lichtenštejsko /Li/ není významným obchodním partnerem ČR, v r. 2022 zaujímal 102. pozici mezi obchodními partnery ČR s podílem zhruba 0,01 % na celkovém obratu zahraničního obchodu ČR. V témže roce dovezlo Li z ČR zboží v hodnotě 406 197 tis. CZK a vyvezlo zboží v hodnotě 367 779 tis. CZK. Li tak v r. 2022 vykázalo s ČR zápornou obchodní bilanci (38 418 tis. CZK). Největší podíl dovozu tvořilo průmyslové spotřební zboží, největší podíl vývozu tvořily dopravní prostředky, zdravotnické výrobky a elektrická zařízení.

	2018	2019	2020	2021	2022
Export z ČR (mld. CZK)	0,4	0,3	0,3	0,3	0,4
Import do ČR (mld. CZK)	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
Saldo s ČR (mld. CZK)	- 0,1	0	0	0	- 0,1

Zdroj: ČSÚ

Obchodní vztahy se zeměmi mimo EU

V r. 2021 se vývoz s většinou významnějších lichtenštejských obchodních partnerů vyvíjel pozitivně. V témže roce směřovalo přibližně 15,6 % li vývozu do Asie a 14,3 % na americký kontinent. Hlavními destinacemi li výrobků mimo země EU byly USA (10,3 %), přibližně 7,2 % li exportu směřovalo do Číny.

V roce 2021 pocházelo 16,5 % dovozu z Asie, zatímco 4,7 % zboží bylo dovezeno z Ameriky. Celkem 10,9 % li dovozu pocházelo z Číny a 4,1 % z USA.

	2018	2019	2020	2021	2022
Export ze zemí mimo EU (mil. CHF)	N/A	N/A	N/A	405,0	
Import do zemí mimo EU (mil. CHF)	N/A	N/A	N/A	1 112,0	
Saldo se zeměmi mimo EU (mil. CHF)	N/A	N/A	N/A	707,0	

Zdroj: Lichtenštejský statistický úřad

3.2 Přímé zahraniční investice

Odst. 1 Obecný komentář ke stavu přímých zahraničních investic (PZI) v zemi (stav, struktura sektorová, teritoriální); vývoj; investiční prostředí, bariéry

Lichtenštejnsko investovalo více kapitálu v zahraničí, než kolik ho zahraničí investovalo v Lichtenštejnsku. Tento fakt je způsoben především desetiletí trvajícím přebytkem obchodní bilance Lichtenštejnska. Přesné údaje však nelze uvést, protože Lichtenštejnsko nemá vlastní platební bilanci a Švýcarská národní banka o Lichtenštejnsku samostatně neinformuje. Některé zahraniční centrální banky nicméně zveřejňují hospodářskou výměnu s Lichtenštejnskem. Například přímé lichtenštejnské investice Lichtenštejnska v Německu dosáhly v roce 2019 výše 6,1 mld. CHF, v Rakousku v roce 2018 výše 1,2 mld. CHF a v USA v roce 2017 výše 0,3 mld. CHF. Naproti tomu přímé investice těchto zemí v Lichtenštejnsku jsou výrazně nižší.

Bank of England udává pro Lichtenštejnsko údaje o celkových zahraničních aktivech (přímé investice, portfoliové investice a další investice): V roce 2019 měli obyvatelé a společnosti Lichtenštejnska ve Spojeném království zahraniční aktiva ve výši 6,2 mld. CHF, a PZI Spojeného království v Lichtenštejnsku činily 0,7 mld. CHF.

Informace týkající se investování dalších zemí v Lichtenštejnsku nemá ZÚ Bern k dispozici.

Odst. 2 PZI ČR v zemi (stav, vývoj, oborové složení) + pokud jsou informace tak investice konkrétních firem; příležitosti pro české PZI v zemi

V roce 2022 ani v současnosti jsme nezaznamenali žádné významné PZI ČR v Lichtenštejnsku.

3.3 FTA a smlouvy

Smlouvy s EU

EU a Lichtenštejnsko jsou blízkými hospodářskými a politickými partnery v EHP od r. 1995. Většina aspektů vzájemných vztahů se řídí právě dohodou o EHP, a to: • účast na vnitřním trhu EU, • účast v agenturách EU a programech EU, • finanční příspěvek Lichtenštejnska na hospodářskou a sociální soudržnost v EU a EHP. V r. 2014 byla podepsána Smlouva o zamezení dvojího zdanění a zabránění daňovému úniku mezi ČR a Lichtenštejnskem. O rok později podepsaly EU a Lichtenštejnsko dohodu o automatické výměně informací v daňových záležitostech, což usnadňuje boj proti daňovým únikům. Tato dohoda platí od r. 2017. Dále ČR participuje na sjednávání Dohody mezi EU a Lichtenštejnskem o boji proti podvodům a jiným protiprávním činnostem. ČR od počátku projednávání textu zastávala stanovisko, že by státy, jež mají zájem o úzkou spolupráci s EU a jejich členskými státy, měly přijmout obdobné podmínky, jaké se uplatňují v EU.

Smlouvy s ČR

Smluvní vztahy ČR s LI se odvíjejí od mezinárodních bilaterálních i multilaterálních smluvních dokumentů, jimiž jsou obě země vázány. Jsou pro ně relevantní i ty části acquis EU, které se na základě smluvních vztahů EU a CH promítají i do bilaterálních vztahů jednotlivých členských států s CH a LI. Některé mezinárodní smlouvy uzavřené CH se totiž vztahují i na LI, např. Obchodní smlouva mezi Československou republikou a Švýcarskou konfederací nebo Dohoda mezi vládou ČR a Švýcarskou spolkovou radou o vzájemném zrušení vízové povinnosti. K nejdůležitějším dvoustranným dokumentům patří Memorandum o budoucí spolupráci u příležitosti navázání diplomatických styků mezi ČR a LI ze září 2009 a Smlouva mezi ČR a LI o zamezení dvojího zdanění a zabránění daňovému úniku v oboru daní z příjmu a z majetku ze září 2014, která zamezuje tomu, aby byl příjem a majetek zdaňován v obou státech.

3.4 Rozvojová spolupráce

Lichtenštejská oficiální rozvojová pomoc (ODA), která zahrnuje projekty rozvojové spolupráce, pomoc při živelních pohromách, ale i náklady na péči o žadatele o azyl v zemi, dosáhla v r. 2020 dle OECD sumy 26,3 mil. CHF (zhruba 0,5 % HDP). Dlouhodobým cílem Lichtenštejska je však zvýšení svých příspěvků až na 0,7 % HDP. V roce 2022 poskytlo LI pomoc Ukrajině ve výši 2 mil CHF.

3.5 Perspektivní obory (MOP)

► ICT, elektronika, kyberbezpečnost

Na rozvoj ICT sektoru klade Lichtenštejnsko velký důraz. S pandemickou krizí se dostal do popředí význam digitalizace. V oblasti ICT jsou poptávány software, antiviry, inteligentní aplikace a další, např. cloudové služby, e-commerce, webdesign, e-learning, e-games, apod.

Perspektivní jsou rovněž zejména služby ve finančním sektoru. Lichtenštejnsko je velmi zajímavou destinací pro ambiciózní FinTech projekty.

► Průmyslové technologie, průmysl 4.0

Tradiční a zároveň perspektivní obor – dynamický lichtenštejnský průmysl potřebuje přesné obráběcí stroje.

4 Kultura obchodního jednání

Podkapitoly:

[4.1 Úvod](#)

[4.2 Oslovení](#)

[4.3 Obchodní schůzka](#)

[4.4 Komunikace](#)

[4.5 Doporučení](#)

[4.6 Státní svátky](#)

4.1 Úvod

Vynikající rámcové podmínky a atraktivní perspektivy růstu činí z Lichtenštejska špičkovou obchodní lokalitu. Není náhodou, že zde působí na 5 100 společností, včetně takových, které úspěšně konkurují na světovém trhu jako globální specializovaní hráči. Obzvlášť významná je centrální poloha země s přímým přístupem na trh do všech zemí EU a EHP, jakož i do hospodářské oblasti Švýcarska. Stabilita a spolehlivost Lichtenštejska jakožto státu Triple-A také přispívá k tomu, že se knížectví stává ziskovým místem pro současné podnikání.

4.2 Oslovení

Zejména v koronavirové době se stalo takřka pravidlem oslovovat obchodní partnery online komunikačními kanály, jejichž prostřednictvím může český exportér prezentovat svou firmu, produkt či službu. Tato forma komunikace se bude jistě využívat i nadále. Osobní kontakt je však v mnoha ohledech nenahraditelný, a proto vždy doporučujeme najmout místního obchodního zástupce, či PR agenturu znalou místního trhu a prostředí. Další možností, jak oslovit obchodní partnery, je účast na oborově zaměřeném veletrhu v Lichtenštejnsku či Švýcarsku. Lichtenštejnsko je velmi malá země, kde se, jak se říká, všichni navzájem znají. První kontakt (a dojem) tak může být pro úspěch záměru rozhodující. Pro radu se lze obrátit na [Honorární konzulát ČR ve Vaduzu](#) či na [Velvyslanectví ČR v Bernu](#), které pomocí nástrojů ekonomické diplomacie pomáhá českým firmám na lichtenštejnský a švýcarský trh.

4.3 Obchodní schůzka

Po úspěšném oslovení lichtenštejnského obchodního partnera přichází na řadu sjednání první obchodní schůzky. Možnost videohovoru existuje, nicméně v tomto případě jsou výhody a důležitost osobního setkání nesporné. Lichtenštejnci plánují hodně dopředu, a proto je důležité sjednat schůzku s patřičným předstihem. Většinou jsou to velice bohatí lidé, pro které platí příslovečné rčení, že čas jsou peníze. Proto doporučujeme poskytnout předem maximum informací, aby dotýčný věděl, co za svůj investovaný čas může získat. Jinak schůzku odmítně, nebo pošle zástupce. Místo setkání je třeba zvolit dle potřeby a zaměření obchodního jednání. Ideální jednací tým se v Lichtenštejnsku v ničem nevyvíká středoevropským standardům. Je třeba dát pozor a klást důraz na genderové vyvážení jednacího týmu.

4.4 Komunikace

Úředním jazykem Lichtenštejnska je němčina. Lichtenštejnci bývají dobře jazykově vybaveni, a proto většinou nemusí být problém vést jednání v anglickém jazyce. Nemusí to však platit vždy. Znalost němčiny je bezesporu výhodou. Úřední jazyk je také nutný v případech obchodních materiálů. Vždy však záleží na domluvě mezi oběma stranami. Silně nedoporučujeme vést s lichtenštejnskými obchodními partnery hovor na téma majetkoprávních sporů s ČR ani jiné politické debaty. Lichtenštejnci jsou na své knížectví hrdí, stejně jako na krásnou přírodu a životní úroveň.

4.5 Doporučení

Jedenáctero pro obchodování s Lichtenštejnem /LI/

- Komunikujte systémově a na jednání se přichystejte. Připravte se na věcného a přímého až odměřeného partnera. Lichtenštejnci se nebojí jít do konfliktu, proto je vhodné se na jednání dobře připravit a být věcný.
- Uplatněte schopnost improvizovat. Kromě přizpůsobení se LI organizovanosti je současně výhodou se nevzdávat CZ schopnosti improvizace a uplatnit kreativitu.
- Prezentujte se sebevědomě. Kvalitně a moderně zpracovaný web a propagační materiály hrají důležitou roli při prezentaci firmy. Pro stabilní pozici na trhu je klíčová průběžná a velmi aktivní profesionální marketingová propagace. Nechte se inspirovat LI a CH konkurencí.
- Nebojte se telefonovat. Vzhledem k formálnímu a často odměřenému způsobu komunikace zjistíte z telefonického rozhovoru mnohem více než při pouhé komunikaci prostř. e-mailu.
- Nesázejte vždy na to, že se domluvíte anglicky. Znalost němčiny je vždy výhodou, zvyšuje „komfort“ komunikace při delší spolupráci i důvěryhodnost před LI partnerem.
- Dodržujte termíny a buďte spolehliví. Pro dlouhodobé rozvíjení obchodních vztahů s LI partnery je nutná spolehlivost, pragmatičnost i dochvilnost.
- Nepodceňujte LI partnera a jeho znalosti. Ceny zbytečně nenadsazujte. LI firmy mají díky své pozici perfektní informace téměř z celého světa.
- Jen dobrá cena a kvalita na náročném koncentrovaném trhu nestačí. Design a inovace jsou nyní prodejním argumentem a konkurenční výhodou. Nezapomínejte na certifikace a reference. LI je trh malý a náročný.
- S obchodním partnerem, kterého opravdu dobře neznáte a s nímž se skutečně nepřátelíte, nezavádějte řeč na CZ-LI majetkové spory. LI mají své knížectví a panovnickou rodinu rádi.
- Lichtenštejnci jsou výborní obchodníci. Hledejte obchodní zástupce s již vybudovanými distribučními kanály. Je to finančně i časově výhodná cesta na LI trh.
- Poznejte nejen své zákazníky, ale i konkurenci – jezděte na veletrhy. Ne nutně jen do LI, ale i do CH, DE, atd.

4.6 Státní svátky

V Lichtenštejnsku se člení svátky na celostátní, kantonální a církevní.

1.1. Nový rok

6.1. Tři králové

Velikonoční pondělí

1.5. Svátek práce

Nanebevstoupení Páně – ve čtvrtek 40 dní po Velikonocích

Svatodušní pondělí – 10 dní po svátku Nanebevstoupení Páně

Slavnost Těla a Krve Páně – 60 dní po Velikonocích

15.8. Státní svátek Lichtenštejnska

8.9. Narození Panny Marie

1.11. Svátek všech svatých

8.12. Početí Panny Marie

25.12. – 1. svátek vánoční

26.12. – 2. svátek vánoční

Přehled všech svátků najdete na webové stránce [Feiertage Liechtenstein](https://www.feiertage.li)

5 Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

Podkapitoly:

[5.1 Vstup na trh](#)

[5.2 Formy a podmínky působení na trhu](#)

[5.3 Marketing a komunikace](#)

[5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví](#)

[5.5 Trh veřejných zakázek](#)

[5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů](#)

[5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria](#)

[5.8 Zaměstnávání občanů z ČR](#)

[5.9 Veletrhy a akce](#)

5.1 Vstup na trh

Distribuční a prodejní kanály, využívání místních zástupců, další faktory ovlivňující prodej

Lichtenštejský trh je malý, stabilní a bohatý, s mnoha specifiky a překážkami, ale i výhodami. Vstup na tento trh je náročný a je potřeba jej dopředu dobře zvážit. Úspěch v Lichtenštejsku se zpravidla stává dobrou referencí pro vstup do Švýcarska a na další, daleko větší světové trhy. Neúspěch v Lichtenštejsku však stojí daleko více prostředků než v okolních zemích. Firemní náklady jsou zde velmi vysoké a zejména služby a pracovní síla patří k těm nejdražším na světě. Lichtenštejskému partnerovi je potřeba vysvětlit, proč má obchodovat právě s Vámi. Pro něj je mnohem jednodušší a přirozenější obchodovat s firmami ze sousedních států. Měl by tak dopředu jasně vědět, proč se mu vyplatí obchodovat s firmou z Česka. Nejlepší je proto nabízet produkt, který domácí a sousední firmy nemají, nebo poskytovat lepší služby. Lichtenštejnci jsou zvyklí platit za kvalitu, to ale rozhodně neznamená, že se nebudou snažit tlačit cenu dolů.

Dovozní podmínky a dokumenty, celní systém, kontrola vývozu, ochrana domácího trhu

Celní dohodou z r. 1924 se Lichtenštejsko stalo součástí švýcarského celního prostoru. V letech 1991-1995 došlo k úpravě dohody a Lichtenštejsko od té doby může – vždy na základě zvláštního ujednání se Švýcarskem – přistupovat jako samostatná smluvní strana k mezinárodním dohodám a jako samostatný členský stát k mezinárodním organizacím v oblasti působnosti celní dohody (např. přistoupení k EHP v r. 1995). Celní dohoda se Švýcarskem byla impulzem pro dalekosáhlou harmonizaci hospodářského práva a práva sociálního zabezpečení. Na švýcarsko-lichtenštejských hranicích nejsou prováděny žádné celní kontroly a na lichtenštejsko-rakouských hranicích jsou kontroly prováděny švýcarskými celními úředníky. Švýcarské celní předpisy platí i pro Lichtenštejské knížectví. Více údajů ohledně dovozu, vývozu a tranzitu zboží do, z a přes Lichtenštejsko lze získat na [webových stránkách Švýcarské celní správy](#).

5.2 Formy a podmínky působení na trhu

Lichtenštejnsko je velmi rozvinutá země s jednou z nejsilnějších ekonomik světa. Zajímavé je, že ve srovnání s Německem či Švýcarskem má vysoký podíl výroby. V zemi je registrováno více firem, než kolik zde žije obyvatel. Pravidla pro založení a provozování lichtenštejnské akciové společnosti (Aktiengesellschaft - AG) a nadace se příliš neodlišují od jiných německy mluvících zemí, jako jsou Německo a Rakousko. Nespornou výhodou jsou ale velice přijatelné daňové podmínky pro cizí investory (holdingové společnosti), kteří nevykonávají výdělečnou činnost na území Lichtenštejnska / Švýcarska. Obecně platí, že dosažený zisk anebo nárůst majetku holdingových společností nepodléhá ani dani ze zisku, ani živnostenské dani. Nutné je také zdůraznit, že sídlo a bankovní účet v Lichtenštejnsku neznamenají provozování výdělečné činnosti v tomto státě. Nejběžnějším typem společnosti v Lichtenštejnsku je společnost typu AG. Pro založení AG je třeba jednoho podílníka a jednoho ředitele, který musí být rezidentem. Pro registraci je třeba základní kapitál 50 000 CHF. Veškeré informace lze dohledat na oficiálních [stránkách Wirtschaftsstandort Liechtenstein - Service für Unternehmer](http://www.wirtschaftsstandort.li).

5.3 Marketing a komunikace

Lichtenštejsko je bohaté a náročné teritorium, čemuž by měla odpovídat i prezentace firmy, nabízeného produktu či služby. Kromě standardních marketingových postupů je velmi důležité věnovat péči jazykové úrovni – materiály/komunikace by měly být v německém jazyce. Tradiční marketingové nástroje jako letáky, billboardy, tištěná reklama či reklama v médiích vyjdou velmi drahé a je třeba předem zvážit jejich efektivitu a dosah pro prezentovaný produkt či službu. Levnější a v mnoha případech efektivnější může být využití sociálních sítí, webových stránek, influencerů, ambasadorů a dalších možností internetové propagace. K tomu lze využít místní PR agentury, které mohou propagaci cílit dle svých zkušeností s místním prostředím. Kontakty na agentury, či informace o propagačních akcích a veletrzích poskytne na vyžádání Velvyslanectví ČR v Bernu, nebo Honorární konzulát ČR ve Vaduzu.

5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví

Stručně WTO, základní legislativa, jaká jsou rizika a jak se bránit.

Ochrana práv týkajících se duševního vlastnictví je v Lichtenštejnsku na vysoké úrovni. Země je členem Světové organizace duševního vlastnictví (WIPO) od roku 1972. Velvyslanectví ČR v Bernu nejsou známy případy porušení práv v oblasti duševního vlastnictví v Lichtenštejnsku, které by se dotýkaly českého držitele práv. Patenty ve vztahu k Lichtenštejnsku ověřuje, uděluje a spravuje švýcarský Spolkový úřad pro duševní vlastnictví (Eidgenössisches Institut für Geistiges Eigentum) se sídlem v Bernu. Chráněné vzory, značky a design v Lichtenštejnsku ověřuje, uděluje a spravuje knížecí Úřad pro národní hospodářství (Amt für Volkswirtschaft) se sídlem ve Vaduzu.

5.5 Trh veřejných zakázek

1)

Informace o veřejných zakázkách v Lichtenštejnsku jsou k dispozici na stránkách lichtenštejnského úřadu pro veřejné zakázky Fachstelle Öffentliches Auftragswesen (FAW)

Kontaktní osoby:

a)

Wendelin Lampert

Abteilungsleitung

E-mail: wendelin.lampert@regierung.li

Tel.: +423 236 6270

b)

Dr. Andrea Quaderer

E-mail: andrea.quaderer@regierung.li

Tel.: +423 236 6278

2)

Informace o evropských veřejných zakázkách jsou k dispozici na Portál SIMAP/TED.

5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů

Lichtenštejnsko patří k finančně nejméně rizikovým zemím světa. Platební podmínky se nijak zvlášť nevyvíkají evropským zvykům. U menších a nepravidelných transakcí, nebo u prvních dodávek zboží či služeb bývá vyžadována platba předem. U větších mezinárodních transakcí se často využívají dokumentární formy placení při dodání zboží. Dokumenty se předávají většinou prostřednictvím bank, stejně tak i platba (dokumentární inkaso). Mezi dlouhodobými obchodními partnery, kteří si již navzájem důvěřují, je možno domluvit platbu fakturou s dohodnutou dobou splatnosti, nebo dokonce komisní prodej.

Pro řešení obchodních sporů s lichtenštejnským partnerem lze nejprve využít úřadu pro vymáhání dluhů. Více informací naleznete na [webových stránkách Betreibungsschalter-plus.ch](http://www.betreibungsschalter-plus.ch).

Obecně lze konstatovat, že spory mohou být řešeny smířčím řízením nebo u soudu. Výrazně levnější je najít řešení smířčím řízením u rozhodčího soudu. V případě soudního projednávání není možné se obejít bez právní pomoci specializovaných kanceláří. Ty jsou sdruženy v [advokátní komoře](#), která zastřešuje všechny advokátní a právnické kanceláře působící v Lichtenštejnsku. Se zástupci některých těchto právnických kanceláří lze komunikovat i v českém jazyce.

5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria

Pro vstup a pobyt na území cizího státu musí občané ČR splňovat podmínky stanovené jeho zákony. Ke sdělování těchto podmínek je příslušný ZÚ dané země; v případě Lichtenštejnska jeho velvyslanectví ve Vídni, které je akreditované i pro ČR. **Následující informace jsou určeny tedy jen k základní orientaci.**

Ačkoli Lichtenštejnsko /Li/ není členskou zemí EU, je součástí schengenského prostoru. Plný volný pohyb se vztahuje i na občany ČR. K cestě do Li stačí **cestovní pas ČR** nebo **občanský průkaz ČR**. Platnost cestovních dokladů musí trvat po dobu pobytu cestovatele v Li, resp. do okamžiku vycestování. Čeští občané nemají v Li vízovou povinnost. Při turistických pobytech do 90 dnů v rámci 180 kalendářních dnů není třeba zvláštní povolení. Totéž platí pro léčebné či lázeňské pobyty. Pokud však má český občan v úmyslu pobývat v Li déle než 90 dnů v rámci 180 kalendářních dnů, nebo tam vykonávat výdělečnou činnost, je povinen požádat u příslušného místního úřadu o povolení k pobytu (podrobněji v článku 5.8). Li je jednou z nejvyspělejších, nejbohatších a nejbezpečnějších zemí světa, čemuž odpovídají i podmínky pro cestování do Li. Veřejná doprava je rychlá, bezpečná a propojená se Švýcarskem. Li nemá mezinárodní letiště. Nejbližší letiště je v St. Gallen/u, avšak jeho spojení se světem není úplně spolehlivé. Nejpraktičtější tak je přiletět do Curychu a do Li poté cestovat asi 1,5 hodiny železniční nebo autobusovou dopravou, případně si vypůjčit automobil. Služby taxi a půjčoven automobilů jsou na švýcarských letištích samozřejmostí, ceny jsou vysoké, podmínky pro pronájem vozidla a sjednání pojištění jsou standardní jako v jiných vyspělých evropských zemích. Na kratší vzdálenosti je lepší a rychlejší se pohybovat pěšky, příp. za použití MHD. Dostupnost i kvalita pitné vody je bezproblémová, kriminalita velmi nízká.

Vzhledem k cenám zdravotních služeb a léků se velmi doporučuje uzavřít před cestou do Lichtenštejnska dobré cestovní pojištění.

Lichtenštejnské hotelnictví je vyhlášené, volba ubytování je tak jen otázkou preferencí a finančních možností cestovatele. Platit lze hotově nebo platební kartou.

Užitečné webové stránky:

Lichtenštejnské informační stránky <https://www.liechtenstein.li/>

Lichtenštejnská státní správa <https://www.llv.li/>

5.8 Zaměstnávání občanů z ČR

Jak získat pracovní povolení a kdo ho zajišťuje, platy, minimální mzda (pokud je), sociální a zdravotní péče a její poskytování.

Ve vztahu k Lichtenštejnsku se provádí dohoda o volném pohybu osob, kterou uzavřelo Švýcarsko s EU v roce 1999 a která se vztahuje i na občany ČR.

K pracovnímu pobytu v Lichtenštejnsku potřebují čeští občané povolení, která vydává místně příslušný cizinecký a pasový úřad. Informace a kontakty jsou uvedeny pod odkazem [Ausländer- und Passamt \(APA\)](#).

Velmi časté jsou situace, kdy má český občan – pendler povolení pracovat v Lichtenštejnsku, avšak nemá zde povolení k pobytu, a bydlí tak buď ve švýcarském, nebo v rakouském příhraničí.

Klíčem k udělení pracovního povolení je získání pracovního místa, resp. nalezení zaměstnavatele ochotného českého zájemce zaměstnat. Velvyslanectví ČR v Bernu nabídky na lichtenštejnském pracovním trhu nesleduje a práci v Lichtenštejnsku nezprostředkovává.

Prospěšné informace lze získat i na portálu sítě [Evropské služby zaměstnanosti \(EURES\)](#), jejíž součástí je i Úřad práce České republiky. Základním posláním předmětné služby je usnadňovat mezinárodní mobilitu pracovních sil. Služby EURES se prostřednictvím bilaterálních smluv vztahují také na Lichtenštejnsko.

Zákonná minimální mzda v Lichtenštejnsku stanovena není. Za férovou minimální mzdu se obecně považují cca 4 000,- CHF hrubého měsíčně. Užitečné informace o kolektivních smlouvách a výši platů v různých ekonomických odvětvích lze nalézt např. pod odkazy: [GAV in Liechtenstein](#), [Detailhandelsgewerbe](#), [Liechtensteinisches Landesgesetzblatt](#). Sociální a zdravotní péče je pro ty, kdo v Lichtenštejnsku pracují legálně a řádně platí veškeré předepsané odvody, na vysoké úrovni.

5.9 Veletrhy a akce

Nejvýznamnějším veletrhem v Lichtenštejnsku je průmyslová, obchodní a řemeslná výstava LIHGA, která se koná 13.–15. & 18.–21. září 2024

Kalendář akcí v Lichtenštejnsku lze získat na [stránkách Veranstaltungskalender Liechtenstein](#)

6 Kontakty

Podkapitoly:

[6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu](#)

[6.2 Praktická telefonní čísla \(záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.\)](#)

[6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty](#)

6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu

Adresy zastupitelských úřadů (včetně Czechtrade), pracovní doba, telefony, emaily, ideální spojení z letiště a z centra města.)

Pokud je PROPEA, tak doplnit kontakt.

Velvyslanectví ČR ve Švýcarské konfederaci a v Lichtenštejnském knížectví

Botschaft der Tschechischen Republik in der Schweiz und im Fürstentum Liechtenstein

Muristrasse 53

P.O.Box 1304

3000 Bern 16

Schweiz

Vchod na velvyslanectví i na konzulární oddělení je z ulice Burgernzielweg. K úřadu jezdí tramvaj č. 7 směr Ostring, zastávka Burgernziel.

Telefon: 0041-31-3504070

Fax: 0041-31-3504098

E-mail: velvyslanectví: bern@embassy.mzv.cz

E-mail: konzulárního oddělení: consulate_bern@embassy.mzv.cz

E-mail: obchodně ekonomického úseku: commerce_bern@mzv.cz

Diplomatická a konzulární služba: 0041-79-641 33 00 – (pouze nouzové případy v mimopracovní době)

Pracovní doba: pondělí – pátek: 7:45 – 16:15 h

Honorární konzulát Vaduz

Wuhrstrasse 6

P.O.Box 86

9490 Vaduz

Lichtenštejnské knížectví

Telefon: + 423 - 23 63 600

Fax: + 423 - 23 63 601

E-mail: vaduz@honorary.mzv.cz

Konzulární působnost: Lichtenštejnské knížectví

Úřední hodiny: čtvrtek: 09.00 – 12.00 hod.

Německo – Zahraniční kancelář CzechInvest Düsseldorf – místně příslušná i pro Lichtenštejnsko

E-mail: germany@czechinvest.org

Rakousko – Česká centrála cestovního ruchu – CzechTourism – místně příslušná i pro Lichtenštejnsko

E-mail: wien@czechtourism.com

Rakousko - České centrum Vídeň – místně příslušné i pro Lichtenštejnsko E-mail: ccwien@czech.cz

6.2 Praktická telefonní čísla (záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.)

Kontakty viz. název podkapitoly + další důležitá telefonní čísla

Diplomatickou působnost pro ČR má Velvyslanectví Lichtenštejska ve Vídni

Botschaft des Fürstentums Liechtenstein

Löwelstrasse 8/7

A-1010 Wien

Rakousko

Velvyslankyně a vedoucí úřadu: Maria-Pia Kothbauer (princezna lichtenštejská)

Telefon: +43 1 535 92 11

Fax: +43 1 535 92 114

Email: info@vie.llv.li

Delegation der EU für die Schweiz und das Fürstentum Liechtenstein

Christoffelgasse 6

CH-3011 Bern

Švýcarsko

Velvyslanec a vedoucí Delegation: Petros Mavromichalis

Telefon: +41 31 310 15 30

E-mail: delegation-bern@eeas.europa.eu

- 112 Mezinárodní číslo tísňového volání
- 117 Policie
- 118 Požárníci
- 144 Záchranná služba, ambulance
- 1414 Záchranná letecká služba – helikoptéra společnosti REGA
- Ztráta nebo krádež mobilního telefonu: +423 237 74 00

6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty

Webové stránky a kontakty na všechna ministerstva, vládu, prezidenta, místní hospodářské komory a dále na zvážení dle země (např. hlavní média, centrální banka, ekonomické analýzy, daňová správa...)

- Liechtensteinische Landesverwaltung: Základní informační internetová stránka lichtenštejnské administrativy. Prostřednictvím této stránky se dostanete na stránky všech ministerstev, jejich jednotlivých odborů, ředitelství a souvisejících agentur a institucí.
- Regierung des Fürstentums Liechtenstein: Informace o členech lichtenštejnské vlády, odkazy na jednotlivá ministerstva v Lichtenštejnském Knížectví
- Wirtschaftsstandort Liechtenstein: Informace o ekonomice, službách pro podnikatele, životě a práci v Lichtenštejnsku.
- Finanzplatz Liechtenstein - Liechtenstein Finance: Informace o bankách, právních a daňových předpisech.
- Innovation. Standort Liechtenstein: Informace o podnikání v Lichtenštejnsku.
- Liechtenstein Center: Oficiální turistický web Lichtenštejnska.
- Česko-lichtenštejnská společnost: Společnost, která se stará o přítomnost i budoucnost přátelských vztahů mezi Českou republikou a Lichtenštejnským knížectvím.
- Liechtenstein Marketing: Webové stránky lichtenštejnského marketingu, informace o Lichtenštejnském knížectví.